

in de roos

Jaargang 09
Juni 2023

Reacties kunnen naar johanne.pvda@ziggo.nl.

Inhoud

Volgt u ons?

door de redactie

In memoriam Jan Ritsema

door Jan Pieter Stomps

Hedy d'Áncona

bij herdenking Kamp Schoorl 8 juni jl.

door Kees de Bakker

Fietspadweg

door Simon van Geldorp

Overheid sluit de meest ziekmakende onderdelen van Tata Steel

door Jaap Sterk

Het Nieuwe Vuur

door Jaap Terpstra

Literaire wandeling door Groet

door Kees de Bakker

Donatie aan de afdeling

door Lucia Bakker bestuur

Geef uw mening en /of commentaar

door aan Johanne Hendriks

Volgt u ons op

[Pvda afd. Bergen | Facebook](#)

[Partij van de Arbeid \(@PvdA\) / Twitter](#)

[Partij van de Arbeid \(PvdA\) - YouTube](#)

[Partij van de Arbeid | Flickr](#)

Voor de meest actuele informatie over de PvdA afdeling Bergen open onze website!

Het laatste nieuws

www.bergen.pvda.nl

De fractie ziet uit naar leden die willen meedenken aan het gedachtegoed van de sociaal democratie. Komt u eens langs?

Eerst mailen of bellen voor meer informatie?

johanne.pvda@ziggo.nl - 0651980614.

In memoriam Jan Ritsema

door Jan Pieter Stomps

Het lange burgemeesterschap van Jan Ritsema was nooit saai. Het begon al bij zijn aanstelling, in mei 1971 met het afzetten van Cees Korver als wethouder, vanwege de kwestie van het jeugdhotel in Bergen aan Zee, waarbij Jan meteen begrepen zal hebben wat voor vlees hij in de kuip had in de gemeente Bergen. Dat hij op dat moment onmiddellijk contact zocht met zijn oude werkgever, CvdK Kranenburg, om advies over de weerspanning in de Bergense raad, bekende hij mij later, toen hij al jaren in Bergen aan Zee woonde. *"Ik was nog heel onzeker in dat begin, het verraste mij en ik vroeg me af hoe ik dat aan moest pakken; zo'n ophef, dit kan toch niet gewoon zijn?"*

De sobere en afstandelijke Ritsema, toonde hierbij zijn menselijke kant, die ingewijden altijd in hem gewaardeerd hebben. Zijn afkomst als Groninger heeft hij nooit verbloed, maar bestuurlijk inlevingsvermogen maakte zijn burgemeesterschap van Bergen succesvol. 'Geliefd en onafhankelijk', noemde ik hem in een afscheidsspeech in 1996, namens de gemeenteraad.

Optreden kon hij ook; hij was een stevige bestuurder! Hij had natuurlijk overwicht, dat werd gelardeerd met veel humor. Zijn optreden in kwesties als de gaswinning en het munitiedepot op het vliegveld Bergen, waren stevig en doordacht. Toen halverwege de zeventiger jaren Premier Lubbers en Minister Gruyters artikel 65 in werking wilden stellen, ten behoeve van een aanwijzing voor een boorlocatie in Bergen aan Zee, toog Jan boos naar Den Haag met een aantal getrouwen, en met succes!

Jan Ritsema werd gewaardeerd door vriend en vijand en hij lag goed onder de bevolking. Dat kwam ook door zijn politieke behendigheid, wat in de zeventig en tachtiger jaren een zeer bruikbare eigenschap was. Anderzijds was het ook een rijke periode, waarin veel tot stand is gebracht; de gemeente Bergen heeft veel te danken aan Jan Ritsema.

Jan Ritsema overleed op 6 juni jl. op 92-jarige leeftijd. Samen met Joop, zijn vrouw, heeft hij vanuit Bergen aan Zee nog vele jaren kunnen genieten van z'n omgeving en de boeiende carrières van zijn drie kinderen. Zijn aimabele en aan-stekelige lach zullen mij nog lang bij blijven!

Hedy d'Áncona gastspreker bij herdenking Kamp Schoorl 8 juni jl.

door Kees de Bakker

Het jaarthema van de Nationale Stichting 4 en 5 mei is 'Leven met oorlog'. Daarmee vraagt het landelijk comité aandacht voor de impact van de oorlog op individuen, families en samenleving. Net als burgemeester Lars Voskuil besteedde Hedy d'Ancona als spreker tijdens de herdenking van Kamp Schoorl, ook uitgebreid aandacht aan dat thema. Dat vertelde ze mij in een kort vraaggerek. Hedy (1937) maakte furore als medeoprichtster van de actiegroep Man-Vrouw-Maatschappij en het blad Opzij. Ze was staatssecretaris van Emancipatie en minister van Volksgezondheid, Welzijn en Cultuur, en naast Eerste Kamerlid ook tien jaar lid van het Europees Parlement.

Ze publiceerde recent twee boeken bij Nijgh & Van Ditmar: in 2021 Vrolijk verval en in 2022 Kouwe kermis. Ze vertelde mij openhartig over de kern van haar betoog bij het herdenkingsmonument van het kamp aan de Oorsprongweg in Schoorl. Het was de tweede keer dat ze dat deed, eerder sprak ze hier in 2014.

Hedy d'Ancona: 'Hoewel ikzelf als overlever van de Tweede Wereldoorlog jarenlang acties voerde onder de leus "Nooit meer oorlog" en de eenwording van Europa ook als onderdeel zag van die strijd, moet ik nu wel inzien dat vele gruwelijke oorlogen elders plaatsvonden, zoals in Azië, Afrika, in Joegoslavië, in het Midden-Oosten. En nu, heel dichtbij, in Oekraïne.'

Oorlogstrauma's voorkomen

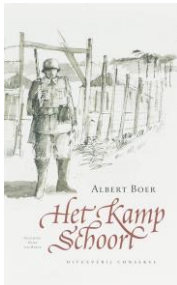
'De bedoeling van de leus "Leven met oorlog", is dat we ons realiseren dat ook na het beëindigen van oorlogen, de gevolgen daarvan worden doorgegeven aan volgende generaties. Angst, haat en somberheid gaan vaak over van moeder op dochter, van vader op zoon. Oorlogstrauma's zijn als rimpelingen in het water, waarin een steen wordt gegooid. Het is goed om ons dat te realiseren. Dat is het begin van bevrijding voor degenen die dat aan den lijve meemaken. Het helpt ook om begrip te hebben voor vluchtelingen en hun kinderen. Ik ben daarom ook ambassadeur voor Warchild, de organisatie die wil bijdragen om oorlogstrauma's bij kinderen te voorkomen. Ik zag met eigen ogen in Uganda en enkele weken geleden nog in Libanon hoe effectief dat is.'

'Maar er zijn ook mensen die hun activisme en inspiratie juist ontleen aan de verschrikkingen van de oorlog. Wier leidraad het is: nooit meer racisme, nooit meer democratie. Mijn vader werd gedeporteerd en vermoord op zijn zesendertigste. Hij blijft voor mij altijd die jonge man, die ik bijna een halve eeuw overleefde, maar nog steeds mijn inspiratiebron is.' Tot slot wil ze kwijt dat ze met plezier voor de tweede keer een toespraak houdt.

En graag kom, omdat ik het een mooie herinneringsplek vind. Een prachtig monument, met echte betrokkenen uit de buurt, waaronder vijftig kinderen die aanwezig zijn bij de herdenking.' Deze kinderen van basisschool Teun de Jager en Kindcentrum Het Klimduin verzorgden gisteren voordrachten bij de herdenking, waarna het Jizkor door rabbijn S. Spiro, gevolgd door een minuut stilte en bloemlegging.

Boek Albert Boer

De eerste gevangenen die in Kamp Schoorl verbleven waren 427 Joodse mannen, die tijdens de razzia's van 22 en 23 februari 1941 werden samengedreven op het Jonas Daniël Meijerplein in de hoofdstad. Dit leidde tot de beroemde Februaristaking. Op 11 juni 1941 was er weer een grote razzia. Daarbij werden 310 Joodse mannen opgepakt en in Kamp Schoorl gevangengezet. Voor 1900 mensen is Schoorl de eerste etappe geweest naar de concentratiekampen. Meer dan 1000 van hen zijn nooit teruggekeerd. De verhalen van de overlevenden werden door Albert Boer beschreven en uitgegeven in het boek Het kamp Schoorl, waarvan de eerste twee drukken verschenen bij de Papierwerkplaats van Scorlewald.

De derde druk kwam uit in 2007 bij uitgeverij Conserve in nauwe samenwerking met het comité Kamp Schoorl, ondersteund door gemeente Bergen en andere instanties. En een redactiecommissie, bestaande uit Jan Blok, Ela Hulshoff, Wil Janssen (fotoarchief) en ikzelf. Wil de Bie maakte de omslagtekening en Henk ten Berge de bijzondere inleiding, waarin hij als jongetje de weinig vrolijk makende pet met de doodskop zag van

kampcommandant Berg van Kamp Schoorl. Dat overkwam hem in het voormalig Elisabethziekenhuis in Alkmaar, waar Bergs zoontje ('Ottokind') in dezelfde zaal lag als Henk, die er lag omdat zijn amandelen eruit moesten. Berg werd in 1949 geëxecuteerd nadat hij tal van wreedheden begaan had in Kamp Amersfoort. Tijdens die executie riep Berg zelf: "Vuur!" tegen het executiepeloton in Fort Bijlmer in Weesperkarspel.

Fietspadweg

door Simon van Geldorp

Daar stond ik dan in de bloedhitte bij de ingang 't Woud van het PWN-gebied. Was er in volle vaart heen gefietst, omdat daar een demonstratieve tocht zou beginnen tegen het sluiten van het mooie fietspad naar Bergen aan Zee. Ja, u leest het goed: sluiting van een populair fietspad, waar duizenden mensen - toeristen en gemeentebewoners - jaarlijks met plezier over fietsen.

Waarom moet dat pad weg? Geen idee. PWN wil dat. Zal wel iets van stuifduinen zijn of verstoring van het milieu. Maar ik fiets daar al 15 jaar en nog nooit heb ik moeten afstappen voor een zandheveltje of ben ik tegen een konijn aangereden. Ik kan mij ook niet voorstellen dat ik al ploeterend tegen een heuvel op een Maarts viooltje heb getrapt. Ik hou van de natuur en respecteer dieren en planten. Ik doe geen vlieg kwaad. Dus waarom moet ik weg? Ben ik niet ook een dier en heb ik niet mijn natuurlijke fietshabitat nodig om een goed leven te leiden.

Wat ik gemerkt heb is dat biologen niet horizontaal kijken, maar vooral verticaal. Dus naar beneden, daar waar dat ene mosje groeit of die zeldzame kever scharrelt. Mensen zien ze als vertrappers van al dat moois. Dat is dan ook vaak de reden dat volgens hen mensen zoveel mogelijk geweerd moeten worden uit de natuur. En bij PWN en SBB werken vooral mensen die biologie in hun pakket gehad hebben. Geef ze eens ongelijk, de mieren en de pieren (uit: Jo met de banjo van Jasperina de Jong) zitten in hun genen. Maar hun eenzijdige blik moet niet doorslaggevend zijn. Ook het belang van gezond fietsen moet meegewogen worden. De duinen zijn er ook voor de mensen. En dat is nog niet alles.

Ook de westelijke fietsweg tussen Bergen aan Zee en Schoorl moet verdwijnen. Waarom? Geen idee. Duinen moeten stuiven en fietsende mensen passen daar niet in.

Waarom er geen boompje of stuik mag groeien tot aan de zee, terwijl dat juist zo mooi gevonden wordt in het buitenland, snap ik niet. Misschien omdat er altijd nog dat vreselijke nationalistische lied: "Waar de blanke top der duinen" gezongen moet kunnen worden. Ik heb Nederland lief, maar zie graag wat meer bomen in de weilanden en aan de kust, waar dieren kunnen schuilen tegen de hete zon of felle wind. Maar niks hoor; kaal zal het zijn. Iedere vierkante meter benut voor de opbrengst. Niks dierenwelzijn. Niks mensenwelzijn.

Hoedt u voor de biologische mens, het zijn mensenhaters. Wat moeten we doen?

De politiek bewerken. De gemeente Bergen heeft een rol te vervullen voor haar inwoners, want die moeten door hun gemeente kunnen fietsen. En niet alleen langs de grote weg. Stel dat je in Bergen aan Zee woont en je wilt naar de Egmond en je wilt niet de auto pakken, dan kun je alleen nog langs de Zeeweg en de Herenweg, lekker met die langsgierende auto's. Kortom: de gemeente Bergen moet tegen de plannen van PWN en SBB zijn. De aanval is

vaak de beste verdediging. Dus moet de gemeente Bergen eisen dat er een fietspad komt door de duinen van Bergen aan Zee naar Egmond aan Zee. Net zoals het fietspad van Egmond naar Bakkum. Waarom niet? Het eerste stuk ligt er al. Ja, waarom niet?

Overheid sluit de meest ziekmakende onderdelen van Tata Steel

door Jaap Sterk

Ja ik was daar afgelopen zaterdag bij en kon mij bij de massa aansluiten, hoe groter de groep is hoe meer het hopelijk **bij de politiek aanspreekt**. Wat mij bij beide acties opviel was dat er heel **veel bewuste enthousiaste jongeren** waren en vooral sociaal.

Zoals we weten zijn de **okesovens bij Tata Steel de grootste boesdoeners** en wordt het

tijd om die te renoveren. Wanneer wij de **aandeelhouders** ervan weten te overtuigen dat zij met hun winst de **oorzaak zijn van omgevingskanker**, en dat zij dan ook mee moeten betalen aan de renovatie!!!!!!!!!!!!

Wij kunnen ons ook afvragen of we niet zelf **minder ijzer** kunnen gebruiken, hebben we die **gietijzeren barbecue** nodig om buiten vlees te roosteren (**biologisch natuurlijk**)? Wat dacht u van die fantastische **buitendouche** met een plastic bad gevuld met schoon drinkwater? Vul zelf maar in wat we niet echt nodig hebben.

Laat het weten in de volgende Nieuwsbrief!

Nog wat over het **afval** van de staalfabrikant Tata Steel, de **hoogovenslakken!**

Er wordt naast Tata Steel **hoogovencement** gemaakt voor de betonindustrie, **70 % van het cement bestaat uit gemalen hoogovenslakken**. Het is de enige over gebleven fabrikant in Nederland na sluiting van de fabriek in Maastricht. P.S. Wanneer Tata Steel overschakelt op 'schone' **waterstofenergie zijn er geen hoogovenslakken meer!** Dus hoe je het wendt of keert, zonder goede cokesovens geen cement meer en wordt de voetafdruk van cement uit Italië en of Turkije wel heel groot. Wat voor mij beslist niet nodig is **de enorme wapenindustrie die door uw en mijn belastinggeld wordt betaald!** Twee %% van het Nederlands geld gaat daaraan kapot. Al onze **lobbyisten buiten dienst met tientallen speldjes** vinden dat nog veel te weinig! **Word wakker meneer de president** en alle politieke partijen en dan doel ik vooral op de **PvdA. Was de PSP er nog maar.**

Het Nieuwe Vuur

door Jaap Terpstra

In 1969 ,verleid door een artikel in de Volkskrant besloten wij -als pas getrouwd stel - onze diensten als vrijwilliger aan te bieden aan de organisatie Aide à Toute Détresse(ATD) , Le Quart Monde, opgericht door Joseph Wresinski, een Franse priester, die zich inzette voor de armen, de mensen zonder papieren, de maatschappelijk 'uitgeslotenen', die in hun waardigheid als mens worden aangetast. Die charismatische priester, conservatief katholiek, overleden in 1988, is de oorzaak geweest dat wij trouwden, anders moesten wij gescheiden slapen in het door hem opgericht ATD-centrum in Pierrelaye, een stadje vlakbij Parijs. Eerdere bezoeken als ongetrouwd stel leverde een gescheiden slapen op: ik aan de rechterkant van La Rue Général Leclerc en partnerlief aan de linker kant van de straat. Dat zagen we niet zitten. Vele vrijwilligers waren in het centrum van ATD (Aide à Toute Détresse) werkzaam in

projecten die bijdroegen aan de culturele en maatschappelijke verheffing van de 'uitgeslotenen'.

Aide à Toute Détresse (ATD)

Die vrijwilligers waren voornamelijk afkomstig uit de gegoede families in Frankrijk. De pappa's en de mamma's leverden in de weekenden hun kinderen in dure auto's af voor het goede doel en Père Joseph werd min of meer aanbeden door zijn 'volgelingen'. Maar dit terzijde. Als getrouwd stel werden wij uitgezonden naar Treyvaux in Zwitserland, dicht bij Fribourg, om daar een echtpaar bij te staan in een grote, oude boerderij om ATD in Zwitserland op te zetten. Wij hebben veel aan fondsenwerving gedaan. Het sturen van bedelbrieven aan bedrijven en rijke particulieren ter ondersteuning van ATD-projecten en mijn partner was actief in het pivôt culturelle (een buurthuis met allerlei activiteiten voor de armen uit de benedenstad) in Fribourg. Na enige tijd bekwam ons de twijfel dat de charitas van de rijken- als aflaten- niet de oplossing is voor het armoedeprobleem - ze is eerder oorzaak ervan - maar dat gerichte wetgeving noodzakelijk is om 'het schandaal armoede' in de wereld aan te pakken.

Nu 54 jaar later vroegen wij ons af of ATD in Treyvaux nog bestond. Jawel, even Googlen, de boerderij was omgetoverd in een groot secretariaat van ATD in Zwitserland. We besloten Treyvaux onderdeel te laten zijn van onze trektocht met de bekende Volvo en Caravan uit de vorige eeuw. Op 11 mei jl. voerde de route met de auto omhoog via 2 tunneltjes en een flinke kloof naar het dorp, we herkenden

niet alles, maar de weg omhoog naar de boerderij vonden we. Dichter bijkomend zagen we daar veel auto's staan. Een groep jongeren hield een soort conferentie over pauvreté (armoede). We werden er zeer warm ontvangen, een oude dame, vrijwilligster, kende vele mensen die wij ook uit onze tijd herinnerden, een gelukkig toeval. We bespraken nut en noodzaak van charitatieve instellingen. Ze verzuchtte: "helaas komen de armen, 'de maatschappelijk 'uitgeslotenen' zelf onvoldoende in actie', ze zijn overgeleverd aan de charitas. Structureel houden we de noodzaak van de charitas in stand omdat onze rijke samenleving weigert de oorzaken van armoede weg te nemen.

Tijdens onze trektocht las ik het boek "De Idealisten" van Louise O Fresco dat gaat over een arts die uit idealisme zijn leven slijt op een afgelegen missiepost in Afrika. Zelf, ongelovig, twijfelt hij of zijn rationele wetenschappelijke medische benadering wel goed aansluit bij de bewoners met hun traditioneel bepaalde opvattingen.

Dat spanningsveld blijft bestaan. Uiteindelijk gaat de arts dodelijk ten onder in het natuurgeweld van de rivier zich ijlend afvragend of zijn rationele benadering wel vruchtdragend is geweest in zijn voorbijgaan aan en bestrijden van die traditioneel bepaalde waarden en (bij)geloven. Het antwoord komt misschien van de zeer intelligente Ndidu, een gehandicapte, blind geworden jongen, die als een schaduw de dokter volgde, en waarvoor de dokter als een vader zorgde, opgroeiend in het spanningsveld tussen beide waardepatronen.

Voor de avonden had ik eveneens "Majesteit" uit 1893 en "Wereldvrede" uit 1895 van Louis Couperus meegenomen om te herlezen.

De lezing van "Majesteit" raad ik Willem Alexander en/of Amalia aan. Ze stoppen er acuut mee!! Dat luidt dan direct het einde van de Monarchie in.

Een korte samenvatting : tegen de kroonprins van een groot Keizerrijk : "U en de uwen hebben ook eens, eeuwen geleden uw voorstelling werkelijkheid gemaakt: nu is de beurt aan anderen, uw werkelijkheid heeft lang genoeg geduurd..... De ure zal komen, misschien heel gauw. Wanneer ze niet komt, als uw vader regeert, zal ze komen als u regeert of uw zoon. Maar komen zal ze!, sprak de anarchist. De kroonprins en latere Keizer twijfelt voortdurend aan zijn legitimiteit als "Majesteit". In zijn regeerperiode als Vorst streeft hij naar wereldvrede en verzucht:

"Alleen wederzijdse concessies, eerbied voor het recht, alleen rechtvaardigheid kunnen strijdvragen oplossen voor eeuwig. Want na een oorlog zal altijd weer een oorlog volgen; die verslagen werd, zal zich willen wreken; die gebied verloor, zal gebied willen herwinnen en slachting zal op slachting volgen zonder nader te brengen tot éinig ideaal....!

Gezien al die twijfel, doen we het nog wel goed? Het naoorlogse vuur: de wederopbouw, nooit meer oorlog, ontwapening, sociale rechtvaardigheid, ontwikkelingshulp, met honderdduizenden gingen we de straat op voor de wereldvrede, het vuur doofde, smeult nog na, linkse partijen verkommeren, teren op oude verhalen en teren qua leden in terwijl de behoefte aan nieuw vuur zo groot is. Laat Links een groot mogelijk Blok worden, laat ons gezamenlijk het grote nieuwe sociale en ecologische verhaal maken dat inspireert, laat ons Links het nieuwe vuur ontsteken, in plaats van gefragmentariseerd bijsturen van vermolmd bestaand beleid.

Reminder

Literaire wandeling door Groet door Kees de Bakker

Op 23 en 30 juli en 6 en 13 augustus as. wordt voor de zevende keer de literaire wandeling door Groet georganiseerd met als startpunt op zondagochtend 11.00 uur camping Eldorado.

De wandeling duurt twee uur en kost € 20.
U ontvangt gratis een van onderstaande boeken.
Hier schijnt de zon - Schrijvers over Schoorl,
Groet en Camperduin - Van Bernlef tot Reve
of Hier is zon, zee en zand - Schrijvers over
Bergen en Schoorl - Van Nicolaas Beets tot
Adriaan van Dis (met kleurenets van Leentje Linders)
Opgeven bij
info@conserve.nl of 072-5093693 of 06-20821818.

Donatie aan de afdeling

door Lucia Bakker bestuur

Wilt u onze afdeling Bergen steunen met
een extra geldelijke bijdrage?
Heel fijn en welkom, bijvoorbeeld voor
extra activiteiten als koffieochtenden
en themabijeenkomsten. Dank daarvoor!

Onze bankrekening

NL17 Rabo 0315979674

t/n van afdeling Bergen NH PvdA

Geef uw mening en /of commentaar

door aan Johanne Hendriks

Kijk voor meer informatie ook op

www.raadbergen-nh.nl

Bent u geen lid van de PvdA en
leest u deze nieuwsbrief toch?

U kunt zich aanmelden bij

johanne-pvda@ziggo.nl

